

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Politiek en beleid

tekst 1

Nieuw kabinet kijkt naar FvD voor meerderheid in Eerste Kamer

De nieuwe coalitie van PVV, VVD, NSC en BBB heeft geen meerderheid in de Eerste Kamer en moet daarvoor aankloppen bij oppositiepartijen. Voor rechtse plannen is de steun van minstens vier kleine partijen nodig, waaronder Forum voor Democratie, JA21 en de SGP.

PVV, VVD en BBB hebben 30 zetels in de Eerste Kamer. NSC is niet vertegenwoordigd in de senaat.

bron: nos.nl van 30 mei 2024

Lees tekst 1.

- 1p 1 Hoeveel zetels komen de coalitiepartijen tekort voor een meerderheid in de Eerste Kamer?
- A 4
 - B 8
 - C 45
 - D 46

Zie tekst 1.

- 1p 2 In het parlement zitten oppositiepartijen. Waarin kunnen oppositiepartijen nog meer zitten?
- A in de Gedeputeerde Staten en de gemeenteraad
 - B in de gemeenteraad en de Provinciale Staten
 - C in de Provinciale Staten en het college van B en W
 - D in het college van B en W en de Gedeputeerde Staten

- 2p **3** Hieronder staan vier uitspraken over gemeenteraadsleden en wethouders.
- 1 Zij stemmen over gemeentelijk beleid.
 - 2 Zij worden volksvertegenwoordigers genoemd.
 - 3 Zij zijn verantwoordelijk voor het gemeentelijk beleid.
 - 4 Zij zitten in het dagelijks bestuur van de gemeente.
- Geef van elke uitspraak aan of die over gemeenteraadsleden of wethouders gaat.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met gemeenteraadsleden of wethouders.

1 = ...

2 = ...

3 = ...

4 = ...

- 2p **4** Hieronder staan vier standpunten van verschillende politieke partijen en vier begrippen.

standpunten	begrippen
a Ouders en artsen hebben behoefte aan verruiming van de mogelijkheid van euthanasie bij ernstig zieke kinderen.	1 populistisch
b Wij willen een overheid die er voor haar burgers is, niet alleen voor hen die behoren tot de elite.	2 liberaal
c Minder regels, belastingen en verplichtingen voor ondernemers.	3 nationalistisch
d Geen voorrang voor statushouders bij de toewijzing van sociale huurwoningen, maar voorrang voor Nederlanders.	4 progressief

bron: websites van verschillende politieke partijen, geraadpleegd januari 2025

→ Welk begrip hoort bij welk standpunt? Let op: elk begrip mag maar één keer worden gebruikt.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met het juiste cijfer.

a = ...

b = ...

c = ...

d = ...

tekst 2

Debat over verzamelen van inlichtingen door de politie

Het Team Openbare Orde Inlichtingen van de politie zou onwettig informatie verzamelen over burgers. De Tweede Kamer debatteert hierover op woensdag 24 januari. Aanleiding is een mediabericht van mei 2023.

Het debat is op 16 mei 2023 aangevraagd door Kamerlid Stephan van Baarle (DENK). Aanleiding vormde het bericht 'Inlichtingendienst van politie bespioneert illegaal onschuldige burgers' van RTL Nieuws. Hierin staat dat de politie op een onwettige manier informatie verzamelt over onschuldige Nederlanders. Dit gebeurt al vele jaren en op grote schaal door een inlichtingendienst van de politie, die door geen enkele instantie wordt gecontroleerd, aldus de onderzoeksredactie van RTL Nieuws. Demissionair minister Dilan Yeşilgöz-Zegerius (Justitie en Veiligheid) komt voor het debat naar de Kamer.

bron: tweedekamer.nl van 23 januari 2024

Lees tekst 2.

- 1p **5** Welke taak van het parlement heeft Kamerlid Stephan van Baarle vervuld?
- A** de controlerende taak
 - B** de rechtsprekende taak
 - C** de uitvoerende taak
 - D** de wetgevende taak

Zie tekst 2.

- 2p **6** Media vervullen verschillende functies die van belang zijn voor een democratie.
- Leg uit dat RTL Nieuws zowel de waakhondfunctie als de agendafunctie heeft vervuld.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

RTL Nieuws heeft de waakhondfunctie vervuld, want uit tekst 2 blijkt ...

RTL Nieuws heeft de agendafunctie vervuld, want uit tekst 2 blijkt ...

tekst 3

Recht op reparatie

De richtlijnen voor het recht op reparatie zijn definitief goedgekeurd door de ministers van de EU-landen die over het beleidsterrein gaan.

Onder de *right to repair*-richtlijnen moeten fabrikanten Europese burgers verder ondersteunen in het aanvragen en uitvoeren van reparaties aan producten. Zo moeten fabrikanten ook na de wettelijke garantieperiode 'tegen een redelijke prijs en binnen een redelijke termijn' reparatieservices en reserveonderdelen aanbieden. De richtlijnen hebben betrekking op onder meer smartphones, wasmachines en stofzuigers.

bron: tweakers.net van 30 mei 2024

Lees tekst 3.

- 1p 7 Welke Europese instantie heeft in tekst 3 de richtlijnen voor het recht op reparatie definitief goedgekeurd?
- A de Europese Commissie
 - B de Raad van de Europese Unie
 - C het Europees Parlement

Zie tekst 3.

- 1p 8 Onder welk beleidsterrein vallen de richtlijnen uit tekst 3?
- A bescherming van de rechten van de consumenten
 - B buitenlands beleid
 - C Europees burgerschap

- 2p 9 Hieronder staan zes uitgangspunten van verschillende politieke stromingen.
- 1 ruimte voor de vrije markt
 - 2 grote rol van de overheid
 - 3 gespreide verantwoordelijkheid
 - 4 volledig zelfbestuur
 - 5 eigen verantwoordelijkheid
 - 6 rentmeesterschap
- Welke twee uitgangspunten horen bij de christendemocratische stroming? Kies **twee** nummers uit het rijtje.

Eindhovenense politici verdeeld over monarchie

Eindhoven maakt zich op voor Koningsdag. Een goed moment om te vragen hoe lokale politici kijken naar de monarchie. Uit een rondvraag onder Eindhovenense fractievoorzitters blijken de ideeën daarover uiteen te lopen.

Dré Rennenberg van Ouderen Appèl:

“Het Koninklijk Huis doet volgens mij op een democratische wijze hun werk en laat het landsbelang voorop staan tegenover het eigenbelang. Ik zie Koningsdag dan ook als een feestdag die aangeeft dat het Koningshuis bij ons hoort, het is een goede traditie.”

Rudy Reker van de LPF:

“Uit betrouwbare verhalen weet ik dat een monarch in het buitenland meer aandacht krijgt dan een president. Handelsreizen waar de koning bij aanwezig is, scoren voor de ondernemers die meereizen altijd beter dan wanneer een minister of president alléén het hoogste orgaan is.”

Virginia Jonkers van de PvdD:

“De koning en de andere leden van het Koningshuis zouden net als andere Nederlandse burgers belasting moeten betalen.”

Eva de Bruijn van GroenLinks:

“Wij vinden het niet meer van deze tijd dat iemand enkel omwille van diens familie, staatshoofd wordt.”

bron: studio040.nl van 26 april 2024

Lees tekst 4.

- 2p **10** Hieronder staan vier beweringen over de uitspraken van de fractievoorzitters uit tekst 4.
- 1 De uitspraak van Dré Rennenberg gaat over de onschendbaarheid van de koning.
 - 2 De uitspraak van Rudy Reker gaat over de vertegenwoordigende rol van de koning.
 - 3 De uitspraak van Virginia Jonkers gaat over het Geheim van Noordeinde.
 - 4 De uitspraak van Eva de Bruijn gaat over erfopvolging.
- Geef van elke bewering aan of die juist of onjuist is.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met juist of onjuist.*
- 1 = ...
- 2 = ...
- 3 = ...
- 4 = ...

- 1p **11** Welke uitspraak over de verzorgingsstaat is juist?
- A** In een verzorgingsstaat is de overheid enkel verantwoordelijk voor de infrastructuur, zoals wegen en bruggen.
 - B** In een verzorgingsstaat is de overheid verantwoordelijk voor het bieden van sociale zekerheid, onderwijs en gezondheidszorg.
 - C** In een verzorgingsstaat moeten burgers volledig zelf voor hun inkomen en pensioen zorgen.
 - D** In een verzorgingsstaat worden belastingen alleen gebruikt voor het garanderen van de openbare orde en veiligheid.

tekst 5

Wetsvoorstel moet schoolverzuim terugdringen

Scholen moeten meer doen om langdurige schooluitval te voorkomen. Betere registratie van afwezigheid moet hierbij helpen. Dat staat in het wetsvoorstel 'Terugdringen Schoolverzuim' dat door staatssecretaris Mariëlle Paul van Onderwijs naar de Tweede Kamer is gestuurd.

Het wetsvoorstel moet ervoor zorgen dat scholen een betere en preventieve aanpak ontwikkelen als het gaat om schoolverzuim. Hierbij hoort een goede registratie en monitoring van de aan- en afwezigheid van kinderen en jongeren tot 18 jaar die nog onder de leerplicht vallen.

bron: nji.nl van 2 december 2024

Lees tekst 5.

- 1p 12 Welke taak van het kabinet heeft staatssecretaris Mariëlle Paul vervuld in tekst 5?
- A controleren van overheidsbeleid
 - B uitvoeren van overheidsbeleid
 - C voorbereiden van overheidsbeleid
- 1p 13 Welke uitspraak over beleidsambtenaren is juist?
- A Beleidsambtenaren mogen stemmen over nieuwe wetten.
 - B Beleidsambtenaren spelen een grote rol in het voorbereiden van wetsvoorstellen.
 - C Beleidsambtenaren vertegenwoordigen de burgers van Nederland.
 - D Beleidsambtenaren zijn verantwoordelijk voor het uitgevoerde beleid.

tekst 6

Dochter president Kameroen deelt 'illegale' foto waarin ze zoent met vrouw

In Kameroen is ophef ontstaan nadat de dochter van president Biya een foto op sociale media had geplaatst waarin ze een vrouw zoent. In het Afrikaanse land zijn relaties tussen mensen van hetzelfde geslacht verboden.

De 26-jarige Brenda Biya zoent op de foto met het Braziliaanse model Layyons Valença. In een Instagram-bericht schrijft ze onder de foto: "Ik ben helemaal weg van jou en ik wil dat de wereld het weet." Ook deelt ze een artikel van de Franse krant Le Monde waarin staat dat ze uit de kast is gekomen.

Personen die in Kameroen homoseksuele handelingen uitvoeren of een relatie hebben met iemand van hetzelfde geslacht, riskeren een gevangenisstraf van maximaal vijf jaar. President Biya heeft nog niet officieel gereageerd.

Veel grote landelijke media berichten niet over de foto omdat omroepen sancties opgelegd krijgen voor het delen van afbeeldingen van homoseksualiteit.

De 91-jarige Biya werd in 1982 president van Kameroen en is een van de langst regerende leiders van Afrika.

bron: nos.nl van 4 juli 2024

Lees tekst 6.

- 2p 14 Uit tekst 6 blijkt dat bepaalde grondrechten die gelden in de Nederlandse parlementaire democratie niet gelden in Kameroen.
→ Welke twee grondrechten gelden volgens tekst 6 niet in Kameroen?

Criminaliteit en rechtsstaat

Zie tekst 6.

- 1p 15 Leg met behulp van tekst 6 uit dat criminaliteit een relatief begrip is.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Criminaliteit is een relatief begrip, want uit tekst 6 blijkt ...